॥ राम उवाच ॥ ममापराधात्तैः क्षुद्रैर्हतस्त्वं तात बालिशैः। कार्त्तवीर्य्यस्य दायादैर्व्वने मृग इवेषुभिः।
धर्म्मज्ञस्य कथं तात वर्त्तमानस्य सत्पथे। मृत्युरेवंविधो युक्तः सर्व्वभूतेष्वनागसः।
किन्नु तैर्न कृतं पापं यैर्भवांस्तपसि स्थितः। अयुध्यमानो वृद्धः सन् हतः शरशतैः शितैः।
किन्नु ते तत्र वक्ष्यन्ति सचिवेषु सुहृत्सु च। अयुध्यमानं धर्म्मज्ञमेकं हत्वाऽनपत्रपाः।
लालप्यैवं सकरुणं बहु नानाविधं नृप। प्रेतकार्य्याणि सर्व्वाणि पितुश्चक्रे महातपाः। १०२००
ददाह पितरञ्चाग्नौ रामः परपुरञ्जयः। प्रतिजज्ञे बधञ्चापि सर्व्वक्षत्रस्य भारत।
सक्रुद्धोऽतिबलः संख्ये शस्त्रमादाय वीर्य्यवान्। जघ्निवान् कार्त्तवीर्य्यस्य सुतानेकोऽन्तकोपमः।
तेषाञ्चानुगता ये च क्षत्रियाः क्षत्रियर्षभ। तांश्च सर्व्वानवाम्रक्षद्रामः प्रहरताम्बरः।
त्रिःसप्तकृत्वः पृथिवीं कृत्वा निःक्षत्रियां प्रभुः। समन्तपञ्चके पञ्च चकार रौधिरान् ह्रदान्।
स तेषु तर्पयामास भृगून् भृगुकुलोद्वहः। साक्षाद्ददर्श चर्चीकं स च रामं न्यवेदयत्। १०२०५
ततो यज्ञेन महता जामदग्न्यः प्रतापवान्। तर्पयामास देवेन्द्रमृत्विग्भ्यः प्रददौ महीं।
वेदीञ्चाप्यददद्धैमीं कश्यपाय महात्मने। दशव्यामायतां कृत्वा नवोत्सेधां विशाम्पते।
तां कश्यपस्यानुमते ब्राह्मणाः खण्डशस्तदा। व्यभजंस्ते तदा राजन् प्रख्याताः खाण्डवायनाः।
स प्रदाय महीं तस्मै कश्यपाय महात्मने। अस्मिन्महेन्द्रे शैलेन्द्रे वसत्यमितविक्रमः।
एवं वैरमभूत्तस्य क्षत्रियैर्लोकवासिभिः। पृथिवी चापि विजिता रामेणामिततेजसा। १०२१०
॥ वैशम्पायन उवाच ॥ ततश्चतुर्दशीं रामः समयेन महामनाः। दर्शयामास तान् विप्रान् धर्म्मराजञ्च सानुजं।
स तमानर्च राजेन्द्र भ्रातृभिः सहितः प्रभुः। द्विजानाञ्च परां पूजां चक्रे नृपतिसत्तमः।
अर्चित्वा जामदग्न्यं स पूजितस्तेन चोदितः। महेन्द्र उद्य तां रात्रिं प्रययौ दक्षिणामुखः।
इति श्रीमहाभारतेआरण्यपर्व्वणि तीर्थयात्रापर्व्वणि जामदग्न्योपाख्याने सप्तदशाधिकशततोऽध्यायः ॥ ११७ ॥

॥ वैशम्पायन उवाच ॥ गच्छन् स तीर्थानि महानुभावः पुण्यानि रम्याणि ददर्श राजा। सर्व्वाणि विप्रैरुपशोभितानि क्वचित् क्वचिद्भारत सागरस्य।
स वृत्तवांस्तेषु कृताभिषेकः सहानुजः पार्थिवपुत्रपौत्रः। समुद्रगां पुण्यतमां प्रशस्तां जगाम पारिक्षित पाण्डुपुत्रः। १०२१५
तत्रापि चाप्लुत्य महानुभावः सन्तर्पयामास पितॄन् सुरांश्च। द्विजातिमुख्येषु धनं विसृज्य गोदावरीं सागर गामगच्छत्।
ततो विपाप्मा द्रविडेषु राजन् समुद्रमासाद्य च लोकपुण्यं। अगस्त्यतीर्थञ्च महापवित्रं नारीतीर्थान्यथ वीरो ददर्श।
तत्रार्ज्जुनस्याग्र्यधनुर्धरस्य निशम्य तत् कर्म्म नरैरशक्यं। संपूज्यमानः परमर्षिसंघैः परां मुदं पाण्डुसुतः स लेभे।
स तेषु तीर्थेष्वभिषिक्तगात्रः कृष्णासहायः सहितोऽनुजैश्च। संपूजयन् विक्रममर्ज्जुनस्य रेमे महीपाल पतिः पृथिव्याः।
ततः सहस्राणि गवां प्रदाय तीर्थेषु तेष्वम्बुधरोत्तमस्य। हृष्टः सह भ्रातृभिरर्ज्जुनस्य संकीर्त्तयामास गवां प्रदानं। १०२२०
स तानि तीर्थानि च सागरस्य पुण्यानि चान्यानि बहूनि राजन्। क्रमेण गच्छन् परिपूर्णकामः सूर्पारकं पुण्यतमं ददर्श
तत्रोदधेः कञ्चिदतीत्य देशं ख्यातं पृथिव्यां वनमाससाद। तप्तं सुरैरत्र तपः पुरस्तादिष्टं तथा पुण्यपरैर्नरेन्द्रैः।